

PeerGrade, Opgave 8: Partivalg

Opgavetekst

Opstil tre hypoteser, der kan forklare udviklingen i tilslutningen til de politiske partier ved fire folketingsvalg, som den fremgår af tabellen nedenfor. Hver af hypoteserne skal understøttes af en faglig begrundelse.

Det danske samfund har forandret sig ganske voldsomt over de seneste 60-70 år. Erhvervsstrukturen er forandret. Danmark er ikke længere noget landbrugs- og industrisamfund. Den største del af arbejdsstyrken er beskæftiget i serviceerhverv, privat eller offentligt. Kvindernes erhvervs- og beskæftigelsesfrekvenser er i dag på højde med mændenes og der er sket betydelige fremskridt på ligestillingsområdet. Mange nye teknologier er kommet til ikke mindst informations- og kommunikationsteknologi. Danmark er i dag et senmoderne samfund med alt, hvad det indebærer. I takt med alle disse forandringer er vælgeradfærden i befolkningen og tilslutningen til de politiske partier også forandret. Tabel 1 bærer vidnesbyrd herom.

Tabel 1. Tilslutning til de politiske partier ved fire folketingsvalg. Procent.

Partier	1957	1981	2007	2015
Socialdemokraterne	39,4	32,9	25,5	26,3
Det radikale venstre	7,8	5,1	5,1	4,6
Det Konservative Folkeparti	16,6	14,5	10,4	3,4
Venstre	25,1	11,3	26,3	19,5
SF	-	11,3	13,0	4,2
Dansk Folkeparti (1981:	-	8,9	13,8	21,1
Enhedslisten (1981: Venstresocialisterne)	-	2,7	2,2	7,8
Andre partier	11,1	13,3	3,7	13,1

Kilde: Folketinget.

På baggrund af tabel 1 har jeg valgt at opstille følgende tre hypoteser:

1. Socialdemokratiet har siden 1957 mistet en stor del af sin vælgertilslutning. Baggrunden er klassestrukturens forandring og overgangen fra class-voting til issue-voting. Den klassiske arbejderklasse udgør i dag ca. halvdelen af befolkningen og der er større konkurrence om deres stemmer.
2. SF oplever en stor nedgang i vælgertilslutningen i forbindelse med valget i 2015, fordi SF's vælgere var meget utilfredse med SF deltagelse i SFSR-regeringen under Helle Thorning Smith. Især indgrebet i lærerkonflikten i 2013 og salget af det statslige energiselskab DONG gav anledning til stor skuffelse og vrede blandt SF's vælgere.
3. Det Konservative Folkeparti, et af Danmarks ældste partier, synes helt at have mistet deres vælgertilslutning og har været på vippen til at miste deres sidste mandater i Folketinget på

grund af spærregrænsen (2%). Forklaringen kan være den, at konservatismen som ideologi har trange vilkår i et senmoderne samfund præget af kulturel frisættelse og store sociokulturelle forandringer. Det Konservative Folkeparti har tilsyneladende også haft svært ved at beslutte, om de skal positionere sig som nationalkonservative (tæt på DF), liberalkonservative (tæt på V og LA) eller socialkonservative (tættere på RV). Denne identitetskriser har givetvis bidraget til partiets tab af vælgertilslutning.

Konklusion: Den samfundsstrukturelle udvikling afspejler sig i vælgeradfærden og de politiske partiers vælgertilslutning.